Lege nr. 312 din 28.iun.2004 Monitorul Oficial, Partea I 582 30.iun.2004 Intrare în vigoare la 30.iul.2004 privind Statutul Băncii Naționale a României

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I Dispoziții generale

ARTICOLUL 1 Statutul legal

- (1) Banca Naţională a României este banca centrală a României, având personalitate juridică.
- (2) Banca Naţională a României este o instituţie publică independentă, cu sediul central în municipiul Bucureşti şi poate avea sucursale şi agenţii atât în municipiul Bucureşti, cât şi în alte localităţi din ţară.

ARTICOLUL 2

Obiectivul fundamental și principalele atribuții

- (1) Obiectivul fundamental al Băncii Nationale a României este asigurarea și menținerea stabilității preturilor.
- (2) Principalele atribuţii ale Băncii Naţionale a României sunt:
- a) elaborarea și aplicarea politicii monetare și a politicii de curs de schimb;
- b) autorizarea, reglementarea și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit, promovarea și monitorizarea bunei funcționări a sistemelor de plăți pentru asigurarea stabilității financiare;
 - c) emiterea bancnotelor și a monedelor ca mijloace legale de plată pe teritoriul României;
 - d) stabilirea regimului valutar și supravegherea respectării acestuia;
 - e) administrarea rezervelor internaționale ale României.
- (3) Banca Naţională a României sprijină politica economică generală a statului, fără prejudicierea îndeplinirii obiectivului său fundamental privind asigurarea și menţinerea stabilităţii preţurilor.

ARTICOLUL 3

Colaborarea cu alte autorități

- (1) În îndeplinirea atribuţiilor, Banca Naţională a României şi membrii organelor sale de conducere nu vor solicita sau primi instrucţiuni de la autorităţile publice sau de la orice altă instituţie sau autoritate.
- (2) Orice proiect de act normativ al autorităților publice centrale, care privește domeniile în care Banca Naţională a României are atribuţii, va fi adoptat după ce în prealabil s-a solicitat avizul Băncii Naţionale a României. Avizul va fi transmis în termen de cel mult 30 de zile de la solicitare.
- (3) Banca Naţională a României colaborează cu Ministerul Finanţelor Publice în vederea stabilirii indicatorilor macroeconomici în baza cărora se va elabora proiectul anual de buget.
- (4) Pentru necesitățile proprii, Banca Naţională a României elaborează studii şi analize privind moneda, cursul de schimb, creditul şi operaţiunile sistemelor de plăţi şi ale instituţiilor de credit.
- (5) Pentru îndeplinirea angajamentelor rezultate din acorduri, tratate, convenţii la care România este parte, Banca Naţională a României colaborează cu autorităţile din ţară şi din străinătate prin furnizarea de informaţii, adoptarea de măsuri corespunzătoare sau în orice alt mod compatibil cu prezenta lege.
- (6) În scopul aplicării prevederilor din legislaţia privind activitatea bancară, referitoare la colaborarea cu autorităţile competente din statele membre ale Uniunii Europene, denumite în continuare state membre, Banca Naţională a României va asigura condiţiile necesare pentru realizarea schimbului de informaţii cu aceste autorităţi. Informaţiile care vor fi furnizate autorităţilor competente din statele membre vor face obiectul cerinţelor referitoare la secretul profesional, prevăzute la art. 52 alin. (1).

- (7) Banca Naţională a României poate încheia acorduri de colaborare care se referă la schimbul de informaţii şi cu autorităţile competente din terţe ţări sau cu alte autorităţi sau organisme din terţe ţări, prevăzute la alin. (8), în condiţiile în care informaţiile furnizate sunt supuse unor cerinţe referitoare la păstrarea secretului profesional, potrivit art. 52. Schimbul de informaţii trebuie să fie circumscris exclusiv scopului îndeplinirii sarcinilor care le revin autorităţilor şi organismelor respective în domeniul supravegherii. Informaţiile primite de la un stat membru pot fi furnizate numai cu acordul expres al autorităţii competente de la care au fost obţinute şi numai pentru scopurile pentru care acordul a fost obţinut.
 - (8) În exercitarea funcției de supraveghere, Banca Națională a României va asigura schimbul de informații cu:
- a) autoritățile responsabile cu supravegherea altor instituții financiare și a societăților de asigurări și autoritățile responsabile cu supravegherea piețelor financiare din România și din statele membre;
- b) organismele şi instituţiile, din România şi din statele membre, implicate în falimentul şi lichidarea instituţiilor de credit, precum şi în alte proceduri similare;
- c) persoanele din România şi din statele membre, responsabile cu realizarea auditului financiar al instituţiilor de credit şi al altor instituţii financiare;
 - d) organismele care administrează scheme de garantare a depozitelor din România și din statele membre.
- (9) Banca Naţională a României poate colabora, inclusiv prin schimb de informaţii, cu autorităţi din România şi din statele membre, responsabile cu:
- a) supravegherea instituţiilor sau organismelor implicate în falimentul şi lichidarea instituţiilor de credit şi în alte proceduri similare:
- b) supravegherea persoanelor care realizează auditul financiar al instituţiilor de credit, al societăţilor de servicii de investiţii financiare, al societăţilor de asigurări şi al altor instituţii financiare.
- (10) Schimbul de informații prevăzut la alin. (9) se va realiza cu respectarea următoarelor cerințe minime:
- a) informațiile vor fi utilizate de către aceste autorități, exclusiv în scopul îndeplinirii sarcinilor de supraveghere prevăzute la alin. (9);
- b) informațiile primite sunt supuse cerințelor referitoare la păstrarea secretului profesional, prevăzute la art. 52;
- c) informațiile primite de la un stat membru pot fi furnizate numai cu acordul expres al autorității competente de la care au fost obținute și numai pentru scopurile pentru care acordul a fost obținut.
- (11) În scopul întăririi stabilității financiare și păstrării integrității sistemului financiar, Banca Naţională a României poate să colaboreze, inclusiv prin realizarea schimbului de informaţii, cu autorităţile sau organismele cu competenţe legale în domeniul depistării și investigării încălcărilor legislaţiei privind societăţile comerciale. Schimbul de informaţii se va realiza cu respectarea următoarelor cerinţe minime:
- a) informațiile vor fi utilizate de către aceste autorități, exclusiv în scopul îndeplinirii atribuțiilor;
- b) informatiile primite sunt supuse cerintelor referitoare la păstrarea secretului profesional, prevăzute la art. 52:
- c) informațiile primite de la un stat membru pot fi furnizate numai cu acordul expres al autorității competente de la care au fost obținute și numai pentru scopurile pentru care acordul a fost obținut.
- (12) Banca Naţională a României va comunica Comisiei Europene şi statelor membre numele autorităţilor din România care pot primi informaţii, conform prevederilor alin. (9)- (11).
- (13) În scopul exercitării competențelor Băncii Naţionale a României în domeniul autorizării, reglementării şi supravegherii prudenţiale a instituţiilor de credit şi îndeplinirii atribuţiilor care revin autorităţilor monetare, băncilor centrale sau organismelor cu funcţii similare, precum şi altor autorităţi publice responsabile cu monitorizarea sistemelor de plăţi, Banca Naţională a României poate realiza schimb de informaţii cu aceste autorităţi.
- (14) În scopul asigurării funcţionării corespunzătoare a sistemelor de plăţi, Banca Naţională a României poate transmite informaţii de natura secretului profesional caselor de compensare sau altor structuri similare, constituite în conformitate cu prevederile legii, în vederea asigurării serviciilor de compensare şi decontare pentru orice piaţă din România sau dintr-un stat membru.
- (15) Informaţiile primite de Banca Naţională a României de la autorităţile competente din statele membre pot fi furnizate caselor de compensare sau altor structuri similare numai cu acordul expres al autorităţilor competente de la care au fost obtinute.
- (16) Entitățile cărora le-au fost transmise informații, în situațiile prevăzute la alin. (8)- (11) și alin. (13) și (14), sunt obligate să asigure păstrarea secretului profesional.
- (17) Instituţiile şi autorităţile publice vor furniza Băncii Naţionale a României informaţiile pe care le consideră necesare sau care sunt solicitate de aceasta, în scopul realizării unei supravegheri eficiente şi al îndeplinirii obiectivului fundamental şi atribuţiilor Băncii Naţionale a României.

- (18) Până la data aderării României la Uniunea Europeană, schimburile de informaţii prevăzute în prezentul articol se realizează numai în condiţii de reciprocitate.
- (19) Prevederile alin. (18) se menţin şi după data aderării României la Uniunea Europeană, pentru schimbul de informaţii cu entităţi din terţe ţări.

Cooperarea internațională

- (1) Din împuternicirea Parlamentului, Banca Naţională a României poate participa la organizaţii internaţionale cu caracter financiar, bancar, monetar sau de plăţi şi poate să devină membru al acestora.
- (2) Începând cu data aderării României la Eurosistem, Banca Naţională a României poate participa la organizaţii internaţionale cu caracter financiar, bancar, monetar sau de plăţi şi poate să devină membru al acestora, fără a contraveni prevederilor art. 6 alin. (2) din Statutul Sistemului European al Băncilor Centrale și al Băncii Centrale Europene.
- (3) Banca Naţională a României poate participa, în nume propriu sau în numele statului, la tratative şi negocieri externe în probleme financiare, monetare, de curs de schimb şi de plăţi, precum şi în domeniul autorizării, reglementării şi supravegherii prudentiale a institutiilor de credit.
- (4) Banca Naţională a României exercită drepturi şi îndeplineşte obligaţii care revin României, în calitate de membru al Fondului Monetar Internaţional, inclusiv utilizarea facilităţilor acestei instituţii de finanţare pe termen mediu şi lung, pentru nevoile balanţei de plăţi şi consolidarea rezervelor internaţionale ale ţării.
- (5) Banca Naţională a României poate negocia şi încheia acorduri, convenţii sau alte înţelegeri privind împrumuturi pe termen scurt şi alte operaţiuni financiar-bancare cu instituţii financiare internaţionale, bănci centrale, societăţi bancare şi nebancare, cu condiția rambursării acestora în termen de 1 an.
- (6) Banca Naţională a României poate încheia, în nume propriu sau în numele statului, acorduri de decontare şi de plăţi sau orice alte convenţii de decontare şi de plăţi cu instituţii publice sau private care îşi au sediul în străinătate.

CAPITOLUL II

Politica monetară, politica de curs de schimb și regimul valutar

ARTICOLUL 5

Politica monetară

În cadrul politicii monetare pe care o promovează, Banca Națională a României utilizează proceduri și instrumente specifice pentru operațiuni de piață monetară și de creditare a instituțiilor de credit, precum și mecanismul rezervelor minime obligatorii.

ARTICOLUL 6

Operațiuni de piață monetară

- (1) Se interzice Băncii Naţionale a României achiziţionarea de pe piaţa primară a creanţelor asupra statului, autorităţilor publice centrale şi locale, regiilor autonome, societăţilor naţionale, companiilor naţionale şi altor societăţi cu capital majoritar de stat.
- (2) Începând cu data aderării României la Uniunea Europeană, interdicţia prevăzută la alin. (1) se extinde şi la creanţele asupra altor organisme şi companii de drept public din statele membre.
- (3) Banca Naţională a României poate efectua pe piaţa secundară, cu respectarea prevederilor alin. (1), operaţiuni reversibile, cumpărări/vânzări directe sau poate lua în gaj, pentru acordarea de credite colateralizate, creanţe asupra sau titluri ale statului, autorităţilor publice centrale şi locale, regiilor autonome, societăţilor naţionale, companiilor naţionale şi altor societăţi cu capital majoritar de stat, instituţiilor de credit sau altor persoane juridice, poate efectua swap-uri valutare, emite certificate de depozit şi atrage depozite de la instituţii de credit, în condiţiile pe care le consideră necesare pentru a realiza obiectivele politicii monetare.

ARTICOLUL 7
Operațiuni de creditare

- (1) Banca Naţională a României poate acorda credite instituţiilor de credit eligibile, în condiţii care se stabilesc prin reglementări proprii.
- (2) Se interzice Băncii Naţionale a României creditarea pe descoperit de cont sau orice alt tip de creditare a statului, autorităţilor publice centrale şi locale, regiilor autonome, societăţilor naţionale, companiilor naţionale şi altor societăţi cu capital majoritar de stat.
- (3) Prin excepţie, prevederile alin. (2) nu se aplică instituţiilor de credit cu capital majoritar de stat. Acestea beneficiază de tratamentul acordat instituţiilor de credit, conform prevederilor alin. (1).
- (4) Începând cu data aderării României la Uniunea Europeană, interdicţia prevăzută la alin. (2) se extinde la creditarea pe descoperit de cont sau orice alt tip de creditare a altor organisme guvernate de legea publică şi companii publice din statele membre.

Rezerve minime obligatorii

- (1) Banca Naţională a României stabileşte regimul rezervelor minime obligatorii pe care instituţiile de credit trebuie să le menţină în conturi deschise la aceasta.
 - (2) Pentru resursele în valută, rezervele minime obligatorii se constituie numai în valută.
- (3) La rezervele minime obligatorii, Banca Naţională a României va bonifica dobânzi cel puţin la nivelul ratei dobânzii medii la depunerile la vedere practicate de instituţiile de credit.
- (4) Pentru neîndeplinirea cerințelor privind nivelul rezervelor minime obligatorii se calculează și se percep dobânzi penalizatoare la nivelul stabilit de Banca Națională a României.

ARTICOLUL 9

Politica de curs de schimb

- (1) Banca Naţională a României elaborează şi aplică politica de curs de schimb.
- (2) Banca Naţională a României este abilitată:
- a) să elaboreze balanța de plăți și alte lucrări privind poziția investițională internațională a țării;
- b) să stabilească cursurile de schimb pentru operaţiunile proprii pe piaţa valutară, să calculeze şi să publice cursurile medii pentru evidenţa statistică;
 - c) să păstreze și să administreze rezervele internaționale ale statului.

ARTICOLUL 10

Regimul valutar

- (1) Banca Naţională a României poate elabora reglementări privind monitorizarea şi controlul tranzacţiilor valutare pe teritoriul ţării şi emite autorizaţii pentru operaţiuni valutare de capital, tranzacţii pe pieţele valutare şi alte operaţiuni specifice.
 - (2) Reglementările Băncii Naționale a României se referă în principal la:
- a) autorizarea și retragerea autorizației, precum și supravegherea persoanelor care au obținut autorizația de a efectua tranzacții valutare;
- b) stabilirea de plafoane şi alte limite pentru deţinerea de active externe şi operaţiuni cu acestea, pentru persoane juridice şi fizice;
- c) stabilirea plafonului și a condițiilor îndatorării externe a persoanelor juridice și fizice care intră sub incidența regimului valutar.

ARTICOLUL 11 Monitorizare şi raportare

Pentru monitorizarea tranzacțiilor valutare, persoanele juridice autorizate să desfășoare operațiuni valutare raportează Băncii Naționale a României asupra tranzacțiilor efectuate, prin documente ale căror formă și conținut se stabilesc de către aceasta.

CAPITOLUL III Emisiunea monetară

ARTICOLUL 12

Dreptul exclusiv de emisiune

Banca Națională a României este unica instituție autorizată să emită însemne monetare, sub formă de bancnote și monede, ca mijloace legale de plată pe teritoriul României.

ARTICOLUL 13

Unitatea monetară

Moneda națională este leul, iar subdiviziunea acestuia, banul.

ARTICOLUL 14

Însemnele monetare

- (1) Banca Naţională a României este singura în drept să stabilească valoarea nominală, dimensiunile, greutatea, desenul şi alte caracteristici tehnice ale bancnotelor şi monedelor.
 - (2) Bancnotele poartă semnătura guvernatorului Băncii Naţionale a României și a casierului central.
- (3) Falsificarea sau contrafacerea bancnotelor și monedelor se pedepsește conform legii.
- (4) Dispozițiile legale privitoare la titlurile la purtător pierdute sau furate nu sunt aplicabile bancnotelor și monedelor emise de Banca Natională a României.
- (5) Grafica bancnotelor şi a monedelor este protejată prin înregistrarea la Oficiul de Stat pentru Invenţii şi Mărci din România. Orice reproducere color a acestora, la scara1/1, parţială sau integrală, în scop publicitar, de informare sau în alte scopuri comerciale se poate face numai cu acordul prealabil, scris, al Băncii Naţionale a României.

ARTICOLUL 15

Programul de emisiune monetară

- (1) Banca Naţională a României elaborează programul de emisiune a bancnotelor şi monedelor, astfel încât să se asigure necesarul de numerar, în strictă concordanță cu nevoile reale ale circulației bănesti.
- (2) Suma totală a bancnotelor şi monedelor în circulaţie, care exclude rezerva de numerar, se evidenţiază ca element de pasiv în contabilitatea Băncii Naţionale a României.

ARTICOLUL 16

Mijloace legale de plată

Bancnotele și monedele emise și neretrase din circulație de către Banca Națională a României reprezintă însemne monetare care trebuie acceptate la valoarea nominală pentru plata tuturor obligațiilor publice și private.

ARTICOLUL 17

Emisiunea și punerea în circulație a însemnelor monetare

- (1) Banca Naţională a României asigură tipărirea bancnotelor şi baterea monedelor şi ia măsuri pentru păstrarea în siguranţă a celor care nu sunt puse în circulaţie, precum şi pentru custodia şi distrugerea, când aceasta este necesară, a matriţelor, cernelurilor şi a bancnotelor şi monedelor retrase din circulaţie.
- (2) Banca Naţională a României distribuie emisiunea monetară realizată şi administrează rezerva de numerar sub formă de bancnote şi monede.
- (3) Bancnotele şi monedele uzate sau necorespunzătoare vor fi retrase din circulaţie şi distruse de către Banca Naţională a României, înlocuindu-se cu bancnote şi/sau cu monede noi.

- (4) Banca Naţională a României înlocuieşte, fără taxe şi comisioane, bancnotele şi monedele emise şi neretrase din circulaţie.
- (5) Banca Naţională a României poate refuza înlocuirea bancnotelor şi a monedelor care prezintă deformări, sunt ilizibile sau dacă lipseşte mai mult de 40% din suprafaţa lor. Aceste însemne monetare vor fi retrase din circulaţie şi distruse, fără acordarea de compensaţii deţinătorilor, exceptând cazurile speciale menţionate în regulamentele proprii.
- (6) Banca Naţională a României nu poate fi obligată să acorde compensaţii pentru bancnotele sau monedele care au fost pierdute, furate, distruse, contrafăcute sau falsificate.

Schimbarea însemnelor monetare

- (1) Banca Naţională a României poate hotărî anularea sau retragerea din circulaţie a oricăror bancnote sau monede care au fost emise si, în locul acestora, punerea în circulaţie a altor tipuri de însemne monetare.
- (2) Modalitatea şi perioada de preschimbare se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, şi în cel puţin două cotidiane de circulație naţională.
- (3) La expirarea perioadei de preschimbare, bancnotele şi monedele retrase din circulaţie nu mai pot fi utilizate pentru plata obligaţiilor publice şi private.
- (4) Suma totală a bancnotelor şi monedelor retrase din circulaţie, dar nepreschimbate în termenul stabilit, se scade din totalul numerarului în circulaţie înregistrat în evidenţele contabile şi se înregistrează ca venit al Băncii Naţionale a României.

CAPITOLUL IV

Operațiuni cu instituțiile de credit

ARTICOLUL 19

Creditarea instituțiilor de credit

- (1) În cadrul politicii sale monetare şi de curs de schimb, Banca Naţională a României poate acorda instituţiilor de credit credite pe termene ce nu pot depăşi 90 de zile, garantate cu, dar fără a se limita la:
- a) titluri de stat provenite din emisiuni publice, prin remiterea lor în portofoliul Băncii Naţionale a României, sau
- b) depozite constituite la Banca Naţională a României sau la alte persoane juridice agreate de Banca Naţională a României.
- (2) Începând cu data aderării României la Eurosistem, sfera de cuprindere a activelor eligibile pentru garantarea creditelor acordate de Banca Naţională a României se extinde la cele două categorii de active eligibile definite de Banca Centrală Europeană.

ARTICOLUL 20

Condiții și costuri de creditare

- (1) Banca Naţională a României stabileşte şi face publice condiţiile de creditare, nivelul minim al ratei dobânzii la creditele care se acordă instituţiilor de credit şi criteriile ce trebuie îndeplinite de instituţiile de credit pentru a putea solicita credite de la Banca Naţională a României pe baze competitive.
- (2) Banca Naţională a României poate stabili plafoane de creditare, niveluri ale ratei dobânzii, termene de rambursare şi alte condiții în care se pot acorda credite de către Banca Națională a României pe baze competitive.
- (3) Pentru toate operaţiunile de creditare efectuate, Banca Naţională a României stabileşte şi încasează dobânzi şi comisioane.

ARTICOLUL 21

Conturi deschise la Banca Naţională a României

(1) Banca Naţională a României deschide şi operează conturi ale instituţiilor de credit, ale Trezoreriei Statului, ale caselor de compensare şi ale altor entităţi, rezidente şi nerezidente, stabilite prin reglementări ale Băncii Naţionale a României.

- (2) Banca Naţională a României efectuează decontarea finală, irevocabilă şi necondiţionată, a transferurilor de fonduri în conturile titularilor.
- (3) Pentru toate operațiunile efectuate în conturile deschise în evidențele sale, cu excepția conturilor având ca titulari Comisia Europeană și organisme financiare internaționale, Banca Națională a României stabilește și încasează comisioane.

ARTICOLUL 22 Sisteme de plăți

- (1) Banca Naţională a României monitorizează sistemele de plăţi, inclusiv instrumentele de plată, în scopul asigurării securităţii şi eficienţei acestora şi pentru a evita riscul sistemic. Pentru îndeplinirea acestei atribuţii, Banca Naţională a României stabileşte măsurile necesare, le pune în aplicare şi urmăreşte implementarea acestora, reglementează, autorizează şi supraveghează sistemele de plăţi, şi poate reglementa instrumentele de plată.
- (2) Banca Naţională a României reglementează, autorizează şi supraveghează administratorii sistemelor de plăţi şi poate emite reglementări privind instrumentele de plată utilizate în cadrul acestor sisteme.
- (3) Banca Naţională a României poate furniza lichidităţi instituţiilor de credit, prin acordarea de facilităţi, în condiţiile art. 19, şi prin cumpărarea de titluri eligibile, în conformitate cu reglementările proprii.
- (4) Începând cu data aderării României la Eurosistem, prevederile alin. (3) se aplică în mod corespunzător şi altor participanţi pe piaţă.

ARTICOLUL 23

Servicii de compensare, depozitare, decontare şi plată

- (1) Banca Naţională a României poate asigura servicii de compensare, depozitare, decontare şi plată prin intermediul conturilor deschise în evidenţele sale, în condiţiile art. 21.
- (2) Începând cu data aderării României la Uniunea Europeană, Banca Naţională a României poate, pe cont propriu ori în numele şi pe contul statului, să participe la aranjamente de compensare, depozitare, decontare şi plată sau la alte contracte având acest scop, încheiate cu instituţii centrale sau cu organizaţii colective de specialitate, publice şi private, având sediul în străinătate.

ARTICOLUL 24

Prevenirea și limitarea riscurilor

Pentru prevenirea și limitarea riscurilor de plată și credit, Banca Națională a României poate presta servicii de colectare și difuzare, la cerere, contra cost, conform reglementărilor proprii, de date și informații privind incidentele de plăți și riscurile de creditare în sistemul instituțiilor de credit, în condiții de asigurare a secretului bancar.

CAPITOLUL V

Supravegherea prudențială a instituțiilor de credit

ARTICOLUL 25

Reglementarea, autorizarea şi supravegherea prudenţială a instituţiilor de credit

- (1) Banca Naţională a României are competenţa exclusivă de autorizare a instituţiilor de credit şi răspunde de supravegherea prudenţială a instituţiilor de credit pe care le-a autorizat să opereze în România, în conformitate cu prevederile Legii nr. 58/1998 privind activitatea bancară, cu modificările şi completările ulterioare.
- (2) Pentru asigurarea funcţionării şi viabilităţii sistemului bancar, Banca Naţională a României este împuternicită:
- a) să emită reglementări, să ia măsuri pentru impunerea respectării acestora și să aplice sancțiunile legale în cazurile de nerespectare;
- b) să controleze şi să verifice, pe baza raportărilor primite şi prin inspecţii la faţa locului, registrele, conturile şi orice alte documente ale instituţiilor de credit autorizate, pe care le consideră necesare.

- (3) Membrii Consiliului de administraţie al Băncii Naţionale a României şi personalul acesteia, însărcinat să exercite atribuţii de supraveghere prudenţială, nu răspund civil sau penal, după caz, dacă instanţele judecătoreşti constată îndeplinirea sau omisiunea îndeplinirii de către aceste persoane, cu bună-credinţă şi fără neglijenţă, a oricărui act sau fapt în legătură cu exercitarea, în condiţiile legii, a atribuţiilor de supraveghere prudenţială.
- (4) Cheltuielile de judecată ocazionate de procedurile judiciare iniţiate împotriva persoanelor prevăzute la alin. (3) se suportă de Banca Naţională a României.
- (5) Personalului cu atribuţii de supraveghere îi este interzisă participarea în cadrul comisiilor de expertiză, precum şi la orice alte acţiuni de verificare care excedează atribuţiile şi competenţele conferite acestuia prin lege.

Protejarea contra riscului sistemic

În vederea îndeplinirii atribuției Băncii Naționale a României privind asigurarea stabilității financiare, în mod excepțional și numai de la caz la caz, Banca Națională a României poate acorda instituțiilor de credit și alte credite, negarantate sau garantate cu alte active decât cele prevăzute la art. 19.

CAPITOLUL VI Operațiuni pe contul statului

ARTICOLUL 27

Contul curent general al Trezoreriei Statului

- (1) Banca Naţională a României ţine în evidenţele sale contul curent general al Trezoreriei Statului, deschis pe numele Ministerului Finanţelor Publice.
- (2) Funcţionarea contului curent general al Trezoreriei Statului şi înregistrarea operaţiunilor în acest cont se stabilesc prin convenţii încheiate între Banca Naţională a României şi Ministerul Finanţelor Publice.

ARTICOLUL 28

Operatiuni cu Trezoreria Statului

- (1) Banca Naţională a României primeşte încasările pentru contul curent general al Trezoreriei Statului şi efectuează plăţile în limita disponibilităților existente în acest cont.
- (2) Banca Naţională a României percepe comisioane la decontarea operaţiunilor prin contul curent general al Trezoreriei Statului, deschis în evidenţele sale, şi plăteşte dobânzi la disponibilităţile din acest cont.
- (3) Banca Naţională a României poate acţiona ca agent al statului în stabilirea instituţiilor de credit eligibile a primi depozite ale Trezoreriei Statului, în condiţii care vor fi stabilite împreună cu Ministerul Finanţelor Publice.

ARTICOLUL 29

Operațiuni cu titluri de stat

- (1) Conform prevederilor art. 6 alin. (1), Banca Naţională a României nu poate achiziţiona titluri de stat de pe piaţa primară.
- (2) În baza convenţiilor încheiate în prealabil cu Ministerul Finanţelor Publice şi în conformitate cu reglementările proprii, Banca Naţională a României poate acţiona, cu perceperea unui comision, ca agent pe contul statului, în ceea ce priveşte:
 - a) plasarea către terți a emisiunilor de titluri de stat și alte instrumente negociabile de îndatorare ale statului român;
- b) exercitarea funcțiilor de agent de înregistrare, depozitare și transfer al titlurilor de stat;
- c) plata capitalului, dobânzilor, comisioanelor și a spezelor aferente;
- d) executarea decontărilor în contul curent general al Trezoreriei Statului;
- e) alte operațiuni în conformitate cu obiectivul fundamental și atribuțiile băncii centrale;
- f) efectuarea de plăți aferente celor de mai sus prin conturi deschise în evidențele sale, inclusiv a celor aferente serviciului datoriei emitenților și altor costuri de tranzacționare și operare.
- (3) Împrumuturile statului pe bază de titluri de stat se efectuează conform convenţiilor încheiate între Banca Naţională a României şi Ministerul Finanţelor Publice, prin care se stabilesc cel puţin următoarele elemente: valoarea împrumutului, data

scadenței, rata dobânzii și modul de calcul al dobânzii pe toată durata creditului, costurile serviciului datoriei, precum și date privind titlurile de stat negociabile, emise pentru fiecare împrumut.

CAPITOLUL VII

Operațiuni cu aur și active externe

ARTICOLUL 30

Rezervele internationale

- (1) Banca Naţională a României, respectând regulile generale privind lichiditatea şi riscul specific activelor externe, stabileşte şi menţine rezerve internaţionale, în astfel de condiţii încât să poată determina periodic mărimea lor exactă, rezerve alcătuite cumulativ ori selectiv din următoarele elemente:
 - a) aur deţinut în tezaur în ţară sau depozitat în străinătate;
- b) active externe, sub formă de bancnote şi monede sau disponibil în conturi la bănci sau la alte instituţii financiare în străinătate, exprimate în acele monede şi deţinute în acele ţări, pe care le stabileşte Banca Naţională a României;
- c) orice alte active de rezervă, recunoscute pe plan internaţional, inclusiv dreptul de a efectua cumpărări de la Fondul Monetar Internaţional în cadrul tranşei de rezervă, precum şi deţinerile de drepturi speciale de tragere;
- d) cambii, cecuri, bilete la ordin, precum şi obligaţiuni şi alte valori mobiliare, negociabile sau nu, emise sau garantate de persoane juridice nerezidente, clasificate în primele categorii de către agenţiile de apreciere a riscurilor, recunoscute pe plan internaţional, exprimate şi plătibile în valută în locuri acceptabile pentru Banca Naţională a României;
- e) bonuri de tezaur, obligațiuni și alte titluri de stat, emise sau garantate de guverne străine sau de instituții financiare interguvernamentale, negociabile sau nu, exprimate și plătibile în valută în locuri acceptabile pentru Banca Naţională a României.
- (2) Banca Naţională a României urmăreşte menţinerea rezervelor internaţionale la un nivel adecvat tranzacţiilor externe ale României.
- (3) Dacă există pericolul diminuării rezervelor internaţionale, până la un nivel care ar periclita tranzacţiile internaţionale ale statului, precum şi în cazul în care diminuarea s-a produs, Banca Naţională a României va prezenta Guvernului şi Parlamentului un raport privind situaţia rezervelor internaţionale şi cauzele care au condus sau care pot conduce la o astfel de reducere. Raportul va conţine recomandările Băncii Naţionale a României privind politicile guvernamentale macroeconomice necesare pentru preîntâmpinarea sau remedierea situaţiei.

ARTICOLUL 31

Administrarea rezervelor internaţionale

Banca Națională a României este autorizată, în condițiile pe care le stabilește și le poate modifica periodic, să efectueze următoarele operațiuni:

- a) să cumpere, să vândă și să efectueze alte tranzacții cu lingouri și monede din aur și cu alte metale prețioase;
- b) să cumpere, să vândă și să efectueze alte tranzacții cu valute;
- c) să cumpere, să vândă şi să efectueze alte tranzacţii pe piaţa secundară cu bonuri de tezaur, obligaţiuni şi alte titluri emise sau garantate de guverne străine sau de organizaţii financiare interguvernamentale;
- d) să cumpere, să vândă şi să efectueze alte tranzacţii cu valori mobiliare emise sau garantate de bănci centrale, de instituţii financiare internaţionale, de societăţi bancare şi nebancare;
- e) să deschidă și să mențină conturi la alte bănci centrale și autorități monetare, societăți bancare și la instituții financiare internaționale;
- f) să deschidă şi să ţină conturi şi să efectueze operaţiuni de corespondent pentru instituţii financiare internaţionale, bănci centrale şi autorităţi monetare, societăţi financiare şi bancare, organizaţii financiare interguvernamentale din străinătate, precum şi pentru guverne străine şi agenţiile lor.

CAPITOLUL VIII
Conducerea și administrarea

Conducerea Băncii Naționale a României

- (1) Banca Naţională a României este condusă de un consiliu de administraţie.
- (2) Conducerea executivă a Băncii Naţionale a României, în cadrul Comitetului de Politică Monetară şi a Comitetului de Supraveghere, se exercită de către guvernator, prim-viceguvernator şi de cei doi viceguvernatori, în condiţiile stabilite prin regulamentul intern, aprobat de consiliul de administraţie.
- (3) Activitatea consiliului de administrație este reglementată de prevederile prezentei legi și de regulamentele Băncii Naționale a României.

ARTICOLUL 33

Consiliul de administrație

- (1) Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României hotărăște, în condițiile legii:
- a) politicile în domeniul monetar și al cursului de schimb, urmărind aducerea la îndeplinire a acestora;
- b) măsurile în domeniul autorizării, reglementării şi supravegherii prudenţiale a instituţiilor de credit şi monitorizării sistemelor de plăţi pe care le-a autorizat;
- c) direcțiile principale în conducerea operațiunilor și răspunderile ce revin personalului Băncii Naționale a României;
- d) organizarea internă, indemnizațiile, salariile și alte drepturi bănești ale personalului;
- e) atribuţiile şi componenţa Comitetului de Politică Monetară, Comitetului de Supraveghere, Comitetului de Administrare a Rezervelor Internaţionale şi Comitetului de Audit, care funcţionează în cadrul Băncii Naţionale a României;
- f) delegarea temporară a competențelor sale către conducerea executivă, atunci când situații speciale pot impune această soluție.
 - (2) Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României este compus din 9 membri, astfel:
 - a) un președinte, care este și guvernator al Băncii Naţionale a României;
 - b) un vicepreședinte, care este și prim-viceguvernator;
 - c) 7 membri, dintre care 2 sunt și viceguvernatori, iar ceilalți 5 membri nu sunt salariați ai Băncii Naționale a României.
- (3) Membrii Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României, cu nominalizarea conducerii executive, sunt numiți de Parlament, la propunerea comisiilor permanente de specialitate ale celor două Camere ale Parlamentului.
 - (4) Numirile se fac pe o perioadă de 5 ani, cu posibilitatea reînnoirii mandatului.
- (5) În cazul descompletării consiliului de administrație, completarea locurilor vacante se face pe funcția respectivă, cu respectarea prevederilor alin. (3) și (4).
- (6) Revocarea din funcţie a oricărui membru al consiliului de administraţie se face de către Parlament, la propunerea comună a comisiilor permanente de specialitate ale celor două Camere ale Parlamentului, dacă acesta încetează să îndeplinească condiţiile necesare pentru exercitarea atribuţiilor sale sau dacă se face vinovat de abateri grave.
- (7) Nici un membru al Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României nu va fi schimbat din funcție din alte motive sau prin altă procedură decât cea prevăzută la alin. (6).
- (8) Numirile, retragerile și revocările din funcție ale membrilor Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.
- (9) Hotărârea de revocare din funcţie a membrilor Consiliului de administraţie al Băncii Naţionale a României poate fi atacată la Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie, în termen de 15 zile de la publicarea acesteia în Monitorul Oficial al României, Partea I.
- (10) La şedinţele Consiliului de administraţie al Băncii Naţionale a României pot participa ministrul finanţelor publice şi un secretar de stat din Ministerul Finanţelor Publice, fără drept de vot.

ARTICOLUL 34

Incompatibilități și conflicte de interese

(1) Membrii Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României nu pot fi deputați ori senatori, sau membri ai unui partid politic și nu pot face parte din autoritatea judecătorească sau din administrația publică.

- (2) Începând cu data aderării României la Eurosistem, membrii Consiliului de administrație al Băncii Naţionale a României, implicaţi în exercitarea atribuţiilor legate de Sistemul European al Băncilor Centrale, nu pot avea alte funcţii care se pot afla în conflict de interese cu obligaţiile ce le revin, în calitate de membri ai consiliului.
- (3) Membrii consiliului de administrație și salariații cu funcții de conducere ai Băncii Naționale a României sunt supuși regimului incompatibilităților și conflictelor de interese prevăzut de lege.
- (4) Membrii consiliului de administraţie se dedică exclusiv exercitării atribuţiilor lor, cu posibilitatea desfăşurării de activităţi didactice şi de cercetare ştiinţifică.

Atribuţiile guvernatorului Băncii Naţionale a României

- (1) Guvernatorul Băncii Naţionale a României dispune măsuri pentru executarea dispoziţiilor legale, a hotărârilor consiliului de administraţie, precum şi a altor reglementări privind Banca Naţională a României. Guvernatorul poate delega primviceguvernatorului şi viceguvernatorilor unele dintre atribuţiile sale, în condiţiile stabilite de consiliul de administraţie.
- (2) Guvernatorul numește în funcție personalul din aparatul central al Băncii Naționale a României și pe directorii sucursalelor și ai agențiilor.
- (3) Guvernatorul emite ordine și decizii și reprezintă Banca Naţională a României în relaţiile cu terţii, semnând, direct sau prin persoane împuternicite de el, toate tratatele sau convenţiile încheiate.
- (4) În numele consiliului de administrație, guvernatorul prezintă Parlamentului, până la data de 30 iunie a anului următor, raportul anual al Băncii Naţionale a României, care cuprinde activităţile Băncii Naţionale a României, situaţiile financiare anuale şi raportul de audit, dezbătute, fără a fi supuse votului, în şedinţa comună a celor două Camere ale Parlamentului.
- (5) În cazul absentei sau imposibilității quvernatorului de a actiona, acesta va fi suplinit de prim-vicequvernator.

ARTICOLUL 36

Auditarea situațiilor financiare anuale

- (1) Situaţiile financiare anuale ale Băncii Naţionale a României sunt supuse auditării de către auditori financiari, persoane juridice autorizate de Camera Auditorilor Financiari din România, selectaţi de către consiliul de administraţie, pe bază de licitaţie.
- (2) Raportul auditorului financiar împreună cu opinia sa vor fi prezentate Consiliului de administrație al Băncii Naţionale a României și vor fi publicate împreună cu situaţiile financiare anuale.

CAPITOLUL IX

Situațiile financiare anuale și evidența contabilă

ARTICOLUL 37

Situații financiare anuale

- (1) Situaţiile financiare ale Băncii Naţionale a României sunt întocmite conform principiilor şi regulilor contabile prevăzute de standardele internaţionale de contabilitate, aplicabile băncilor centrale, recunoscute de Banca Centrală Europeană şi trebuie să cuprindă: bilanţul, contul de profit şi pierdere şi notele explicative.
- (2) Situaţiile financiare anuale ale Băncii Naţionale a României trebuie să ofere o imagine fidelă a poziţiei financiare şi a performantei financiare pentru respectivul exercitiu financiar.
- (3) Modelele situaţiilor financiare anuale sunt elaborate de Banca Naţională a României, cu avizul consultativ al Ministerului Finanţelor Publice.

ARTICOLUL 38

Capitalul Băncii Naţionale a României

- (1) Capitalul actual al Băncii Naționale a României se majorează la 300 miliarde lei și aparține în întregime statului.
- (2) Majorarea capitalului va fi efectuată la data de 31 decembrie 2004, prin încorporarea sumelor existente la acea dată în fondul de rezervă, astfel încât să se atingă nivelul prevăzut la alin. (1).

Rezerve statutare

- (1) Rezervele statutare se vor constitui prin preluarea sumelor rămase în fondul de rezervă după efectuarea majorării de capital prevăzute la art. 38.
 - (2) Rezervele statutare se majorează anual, conform prevederilor art. 43.

ARTICOLUL 40

Planul de conturi

- (1) Banca Naţională a României va emite reglementări proprii de organizare şi conducere a contabilităţii, în conformitate cu legislatia în vigoare, cu avizul consultativ al Ministerului Finantelor Publice.
- (2) Operaţiunile economico-financiare ale Băncii Naţionale a României sunt contabilizate, potrivit planului propriu de conturi, cu avizul consultativ al Ministerului Finanţelor Publice.

ARTICOLUL 41

Bugetul de venituri și cheltuieli

Bugetul anual de venituri și cheltuieli se aprobă de Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României și se verifică, în execuție, conform practicilor și procedurilor controlului și auditului intern.

ARTICOLUL 42

Evaluarea posturilor prevăzute în situațiile financiare

- (1) Banca Naţională a României efectuează periodic, cel puţin anual, evaluarea posturilor cuprinse în situaţiile financiare.
- (2) Diferențele nete din evaluarea activelor și pasivelor, exprimate în monede străine, drepturi speciale de tragere, aur, argint și alte metale prețioase, a monedelor și a altor obiecte din aur, argint, a altor metale și pietre prețioase, ca urmare a modificării valorii sau a cursului în lei al acestora, vor fi evidențiate separat în contul special de reevaluare.

ARTICOLUL 43

Determinarea și utilizarea profitului

- (1) Banca Naţională a României virează la bugetul statului o cotă de 80% din veniturile nete rezultate după deducerea următoarelor elemente:
- a) cheltuielile aferente exercițiului financiar, inclusiv cheltuielile cu provizioanele constituite conform alin. (3);
- b) pierderea exercițiilor precedente rămasă neacoperită după aplicarea prevederilor art. 44.
- (2) Plata cotei prevăzute la alin. (1) se efectuează lunar, până la data de 25 a lunii următoare, inclusiv, în baza unei declaraţii speciale. Această cotă reprezintă venit la bugetul de stat. Regularizările aferente exerciţiului financiar vor fi efectuate până la termenul de depunere a bilanţului anual, conform legii, în baza unei declaraţii speciale rectificative.
- (3) Banca Naţională a României constituie provizioane de risc de credit, conform normelor proprii aprobate de către Consiliul de administraţie al Băncii Naţionale a României, cu avizul consultativ al Ministerului Finanţelor Publice.
- (4) Provizioanele constituite de Banca Naţională a României conform normelor proprii aprobate de către consiliul de administraţie, altele decât cele prevăzute la alin. (3), se suportă din profitul rămas după aplicarea alin. (1).
- (5) Profitul rămas după aplicarea prevederilor alin. (1) și (4) se repartizează pe destinații, în următoarea ordine de prioritate:
- a) pentru rezervele statutare repartizări de până la 60%;
- b) pentru constituirea surselor proprii de finanțare repartizări de până la 30%;
- c) pentru fondul de participare a salariaţilor la profit un procent de până la 10%;
- d) sumele eventual rămase după repartizările efectuate conform lit. a)-c) sunt alocate pentru destinațiile care se stabilesc de către Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României.

Acoperirea pierderilor

Dacă într-un exercițiu financiar Banca Națională a României înregistrează pierdere, aceasta se acoperă din sursele disponibile, în următoarea ordine de prioritate:

- a) contul special de reevaluare;
- b) rezervele statutare.

ARTICOLUL 45

Răspunderea de înregistrare

Pentru eventualele erori la plăți sau la înregistrări în conturile titularilor, Banca Națională a României răspunde numai până la limita sumei eronat plătite sau înregistrate în cont, inclusiv de penalitățile aferente care se varsă la bugetul de stat, suportate de titularii de cont, în cazurile prevăzute de lege, dacă este sesizată cu reclamație scrisă până la expirarea termenului general de prescripție.

ARTICOLUL 46

Publicarea situațiilor financiare anuale

Situațiile financiare anuale auditate ale Băncii Naționale a României, după adoptarea lor de către consiliul de administrație, se publică în Monitorul Oficial al României, împreună cu raportul auditorului financiar.

CAPITOLUL X Dispoziții finale

ARTICOLUL 47 Legislatia aplicabilă

- (1) Operaţiunile Băncii Naţionale a României sunt supuse prevederilor legale aplicabile în materie, în măsura în care Legea nr. 58/1998 privind activitatea bancară, cu modificările şi completările ulterioare şi prezenta lege nu dispun altfel.
- (2) Operaţiunile comerciale efectuate de Banca Naţională a României, care se reflectă în bugetul de venituri şi cheltuieli şi în situaţiile financiare anuale, sunt supuse controlului ulterior al Curţii de Conturi.

ARTICOLUL 48

Reglementările Băncii Naţionale a României

- (1) Banca Naţională a României este împuternicită să emită reglementările necesare pentru a pune în aplicare şi a impune respectarea prevederilor legale.
- (2) Reglementările Băncii Naţionale a României pot fi sub formă de regulamente, ordine, norme şi circulare, având caracter obligatoriu pentru persoanele juridice publice şi private, precum şi pentru persoanele fizice.

ARTICOLUL 49

Informaţii statistice

- (1) Banca Naţională a României este autorizată să colecteze date şi informaţii statistice primare care sunt necesare pentru aducerea la îndeplinire a atribuţiilor sale legale.
- (2) Banca Naţională a României este împuternicită să-şi stabilească metodologiile privind culegerea, prelucrarea, analiza, difuzarea şi constituirea seriilor de date statistice în domeniile sale de competenţă.
- (3) Persoanele juridice publice şi private, precum şi persoanele fizice sunt obligate să furnizeze gratuit Băncii Naţionale a României, la termenele, periodicităţile şi în forma solicitată, date şi informaţii statistice, în conformitate cu reglementările şi instrucţiunile emise de Banca Naţională a României, în baza prezentei legi. Pentru entităţile fără personalitate juridică, obligaţiile de raportare statistică revin persoanelor desemnate să reprezinte aceste entităţi.

- (4) Banca Naţională a României are dreptul să verifice modul de determinare a datelor şi informaţiilor raportate şi corespondenţa lor cu evidenţele deţinătorilor de date primare. Dacă informaţiile şi documentaţia obţinute nu sunt adecvate sau există rezerve cu privire la corectitudinea sau integralitatea acestora, Banca Naţională a României va putea cere informaţii suplimentare şi explicaţii în acest sens.
- (5) Datele şi informaţiile statistice care permit identificarea subiecţilor statistici, în mod direct sau indirect, dezvăluind astfel informaţii cu caracter individual, sunt considerate confidenţiale. Datele şi informaţiile statistice confidenţiale nu pot servi ca probe în justiţie sau la stabilirea unor drepturi sau obligaţii pentru subiecţii statistici la care se referă.
- (6) Datele statistice rezultate din prelucrarea datelor individuale vor putea fi publicate sau diseminate de Banca Naţională a României, în întregime sau în parte, numai în condiţiile în care identificarea directă ori indirectă a persoanelor juridice sau fizice nu este posibilă.
- (7) Banca Naţională a României asigură măsuri de protecţie a datelor care se referă la subiecţi individuali persoane juridice sau fizice date obţinute direct sau indirect, din surse administrative sau din alte surse.

Garanţii speciale

- (1) Convenţiile, contractele sau orice alte aranjamente de creditare încheiate de Banca Naţională a României constituie titluri executorii, în caz de neplată, pentru întregul sold al creanţei de plătit, inclusiv dobânzile sau alte costuri aferente.
- (2) Organele de executare competente execută creanţa Băncii Naţionale a României pe baza simplei notificări din partea acesteia.
- (3) În cazul în care debitorul nu îşi îndeplineşte angajamentele asumate, Banca Naţională a României este în drept să procedeze la recuperarea creanţelor prin executarea garanţiilor, astfel:
- a) vânzarea totală sau parţială, pe contul debitorului, a titlurilor şi efectelor care i-au fost date în garanţie, în termen de maximum 3 zile, după o simplă somaţie printr-un act extrajudiciar;
- b) din venitul rezultat din vânzare se recuperează creanțele, avansurile, dobânzile și orice alte cheltuieli efectuate de Banca Națională a României, iar eventualul surplus rămas se remite debitorului.

ARTICOLUL 51

Operațiuni în favoarea terților

- (1) Banca Naţională a României poate efectua unele operaţiuni în favoarea terţilor, numai în condiţiile prezentării documentelor pe care le consideră necesare. Banca Naţională a României poate, ori de câte ori consideră necesar, să ceară constituirea de garanţii reale sau personale.
- (2) Cu excepţia prevederilor art. 7, Banca Naţională a României nu va acorda asistenţă financiară sub formă de credite, angajamente de resurse, preluare integrală sau parţială a obligaţiilor aferente unui împrumut ori altui instrument de îndatorare, asumare a unei datorii sau a unui pasiv adiacent ori în vreo altă formă.
 - (3) Cu respectarea prevederilor alin. (2), Banca Naţională a României poate:
 - a) să investească resursele sale financiare în valori mobiliare cu grad mare de lichiditate, emise de debitori cu bonitate;
 - b) să achiziționeze, în cursul executării creanțelor pe care le are, orice fel de drepturi care pot fi valorificate;
- c) să acorde salariaților săi câte un credit pentru locuințe și credite pentru bunuri de folosință îndelungată, cu dobândă la nivelul dobânzii medii lunare de la băncile comerciale.

ARTICOLUL 52

Secretul profesional

(1) Membrii consiliului de administrație și salariații Băncii Naţionale a României sunt obligați să păstreze secretul profesional asupra oricărei informaţii nedestinate publicării, de care au luat cunoştinţă în cursul exercitării funcţiilor lor, şi nu vor folosi aceste informaţii pentru obţinerea de avantaje personale, orice abatere fiind sancţionată conform legii. Membrii consiliului de administraţie şi salariaţii Băncii Naţionale a României vor fi obligaţi să păstreze secretul profesional şi după încetarea activităţii în cadrul băncii, orice încălcare fiind sancţionată în condiţiile legii. Prevederile prezentului alineat se aplică şi auditorilor financiari care sunt împuterniciţi să efectueze acţiuni de supraveghere, în condiţiile Legii nr. 58/1998 privind activitatea bancară, cu modificările şi completările ulterioare.

- (2) Furnizarea de informaţii de natura celor prevăzute la alin. (1) va putea fi făcută sub semnătura guvernatorului Băncii Naţionale a României sau a persoanelor împuternicite în acest sens, în următoarele situaţii:
- a) în cadrul unor proceduri judiciare, la cererea scrisă a organelor judiciare abilitate sau, după caz, a organelor de cercetare penală, cu autorizarea procurorului;
- b) în cadrul negocierii sau al derulării unor acorduri internaţionale la care România sau Banca Naţională a României este parte:
- c) în cadrul acordurilor de cooperare cu alte autorități sau din inițiativa Băncii Naționale a României, în scopul asigurării îndeplinirii atribuțiilor specifice de supraveghere și control asupra respectării prevederilor legale;
- d) în cursul procedurilor civile sau comerciale legate de declanşarea falimentului unei instituţii de credit sau a lichidării acesteia ca urmare a retragerii autorizaţiei de funcţionare, cu excepţia informaţiilor care se referă la terţii implicaţi în acţiuni de redresare a instituţiei de credit respective.
- (3) Persoanele abilitate să solicite şi să primească informaţii de natura secretului profesional în domeniul activităţii bancare sunt obligate să păstreze confidenţialitatea acestora şi le pot utiliza numai în scopul pentru care le-au solicitat sau le-au fost furnizate, potrivit legii ori acordurilor încheiate, orice abatere fiind sancţionată potrivit legii.
- (4) În exercitarea atribuţiilor sale în domeniul autorizării, reglementării şi supravegherii prudenţiale a instituţiilor de credit, Banca Naţională a României poate utiliza informaţiile primite, de natura secretului profesional, numai în următoarele situaţii:
 - a) verificarea îndeplinirii condițiilor referitoare la constituirea instituțiilor de credit;
- b) supravegherea, la nivel individual şi consolidat, a activităţii instituţiilor de credit, în special a lichidităţii, solvabilităţii, expunerilor mari, procedurilor administrative şi contabile şi a mecanismelor de control intern ale acestora;
 - c) aplicarea de sancţiuni;
 - d) contestarea de către instituțiile de credit a actelor administrative emise de Banca Națională a României;
- e) derularea unor proceduri judiciare iniţiate în baza art. 83 din Legea nr. 58/1998 privind activitatea bancară, cu modificările şi completările ulterioare.
- (5) Când informaţiile provin dintr-un alt stat, acestea vor putea fi divulgate numai cu acordul expres al autorităţii care le-a furnizat şi, după caz, exclusiv în scopul pentru care s-a dat acest acord.

ARTICOLUL 53 Indemnizații

Membrii Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României primesc indemnizații.

ARTICOLUL 54 Participații de capital

Banca Națională a României nu poate participa cu capital, direct sau indirect, la nici o societate comercială sau regie autonomă, cu excepția propriilor sale întreprinderi de imprimare a biletelor de bancă și de batere a monedei și a altor societăți care pot contribui la realizarea atribuțiilor sale.

ARTICOLUL 55 Proprietăți imobiliare

Banca Națională a României poate face investiții imobiliare numai pentru necesitățile sale de funcționare și pentru nevoile colective ale personalului, stabilite de consiliul său de administrație.

ARTICOLUL 56 Comunicarea cu publicul

- (1) Toate reglementările emise de Banca Națională a României se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.
- (2) Banca Naţională a României va deschide şi va menţine un registru public al reglementărilor sale, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I.

- (3) Obiectivul comunicării este de a oferi publicului larg, mediului de afaceri intern şi internaţional, instituţiilor administraţiei publice şi comunităţii academice, o imagine clară asupra politicilor şi măsurilor adoptate de către Banca Naţională a României pentru îndeplinirea atribuţiilor sale.
- (4) Banca Naţională a României publică periodic raportul anual, rapoarte privind balanţa de plăţi şi poziţia investiţională internaţională a ţării, raportul asupra inflaţiei, buletine şi comunicate de presă privind evoluţia monedei şi a creditului, studii şi alte materiale cuprinzând informaţii destinate publicităţii.

ARTICOLUL 57 Sancţiuni

- (1) Pentru nerespectarea prevederilor prezentei legi precum şi a reglementărilor şi hotărârilor Consiliului de administraţie al Băncii Naţionale a României, în cazurile care nu cad sub incidenţa Legii nr. 58/1998 privind activitatea bancară, cu modificările şi completările ulterioare, guvernatorul, prim-viceguvernatorul şi viceguvernatorii, în conformitate cu regulamentul intern aprobat de către Consiliul de administraţie al Băncii Naţionale a României, pot aplica următoarele sancţiuni:
 - a) avertisment scris;
 - b) amendă de la 5.000.000 lei la 50.000.000 lei; amenzile încasate se fac venit la bugetul de stat;
- c) suspendarea parţială sau totală, pe un termen de până la 90 de zile, a autorizaţiei acordate de Banca Naţională a României:
 - d) retragerea autorizației acordate de Banca Națională a României.
- (2) Contestaţiile pot fi formulate în termen de 15 zile de la data comunicării sancţiunii şi se soluţionează de Consiliul de administraţie al Băncii Naţionale a României, în maximum 30 de zile de la primirea acestora.
- (3) În termen de 15 zile de la comunicare, hotărârile Consiliului de administrație al Băncii Naţionale a României pot fi contestate la Curtea de Apel București.
 - (4) În termenul prevăzut la alin. (2), contestațiile pot fi formulate și direct la Curtea de Apel București.

ARTICOLUL 58 Abrogări

Pe data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea nr. 101/1998 privind Statutul Băncii Naționale a României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 203 din 1 iunie 1998, cu modificările și completările ulterioare.

ARTICOLUL 59 Intrarea în vigoare

Prezenta lege intră în vigoare la 30 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, cu excepția dispozițiilor art. 36, 37, 39, 40, art. 42-44 și art. 46, care intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2005.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR VALER DORNEANU

PREȘEDINTELE SENATULUI NICOLAE VĂCĂROIU

București, 28 iunie 2004.

Nr. 312.